

2. ZDRAVSTVENO STANJE PREBIVALSTVA

2.4.3. NALEZLJIVE BOLEZNI

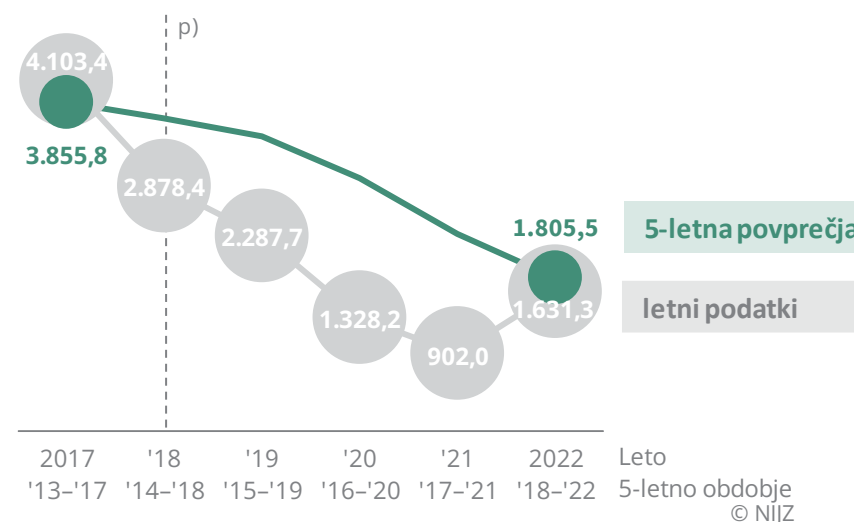
V letu 2022 je bilo v Evidenco o nalezljivih boleznih na Nacionalnem inštitutu za javno zdravje (NIJZ) prijavljenih 34.399 primerov nalezljivih boleznih (brez aidsa/HIV, spolno prenesenih okužb, tuberkuloze in okužb s SARS-CoV-2 (covid-19)) (1631,3/100.000 prebivalcev). V Sloveniji je bilo v letu 2022 potrjenih 837.616 primerov okužbe s SARS-CoV-2 (39.721,4 /100.000 prebivalcev). V letu 2022 je bilo na NIJZ prijavljenih še 1.548 primerov spolno prenesenih okužb (73,4/100.000 prebivalcev) in 42 primerov novih diagnoz okužbe s HIV (2,0/100.000 prebivalcev). V Registru tuberkuloze Republike Slovenije, ki ga vodi Univerzitetna klinika za pljučne bolezni in alergijo Golnik, je bilo v istem obdobju prijavljenih 74 novoodkritih primerov tuberkuloze, kar je za 7,5 % manj kot v letu 2021.

Epidemiološki podatki o posameznih nalezljivih boleznih predstavljajo osnovo za izdelavo ocene stanja in prispevajo k podlagam za oblikovanje preventivnih programov (cepljenje, presejanje) in drugih ukrepov za preprečevanje in obvladovanje nalezljivih boleznih. Ti podatki so nujni tudi za načrtovanje programov za obvladovanje, eliminacijo ali eradikacijo in spremljanje njihove uspešnosti.

V publikaciji prikazujemo zgolj podatke o izbranih nalezljivih boleznih posameznih področji epidemiološkega spremljanja (črevesne nalezljive bolezni, zoonoze, bolezni, ki jih prenašajo členonožci, okužbe dihal, bolezni, proti katerim cepimo in spolno prenesene okužbe), ki so bile prijavljene NIJZ in Kliniki Golnik v letu 2022. Podrobnejši podatki so dostopni v letnih poročilih NIJZ in Klinike Golnik.

2.4.3. Slika 1: **Prijavne incidenčne stopnje nalezljivih boleznih, Slovenija, 2017–2022 in 5-letna povprečja (od 2013–2017 do 2018–2022)**

Št. primerov na 100.000 prebivalcev

^{p)} Prelom časovne vrste zaradi spremembe evropske zakonodaje o varstvu podatkov, ki ne dovoljuje zbiranja neopredeljenih akutnih gastroenteritisov.

Viri: Evidenca nalezljivih boleznih (NIJZ 48)

NALEZLJIVE BOLEZNI 2022

34.399 primerov nalezljivih bolezni
(brez aidsa/HIV, spolno prenesenih okužb, tuberkuloze in okužb s SARS-CoV-2)

1.631 primerov na 100.000 prebivalcev

6.801 primerov **ČREVESNIH** nalezljivih bolezni:

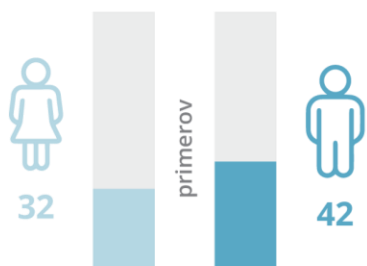
najpogostejše:

- noroviroze,
- rotaviroze,
- kompilobakterioze,
- okužbe s *Clostridioides difficile*,
- salmoneloze.

V letu 2022 je bilo **68** primerov okužb s **hepatitisom A**.

TUBERKULOZA

SPOLNO PRENESENE OKUŽBE

	2013	2022
primeri gonoreje	62	333
primeri sifilisa	67	57
primeri HIV-a	48	42

COVID-19

Število potrjenih primerov:

Število sprejemov SARI (resne akutne okužbe dihal), potrjenih covid-19, v bolnišnicah¹⁾:

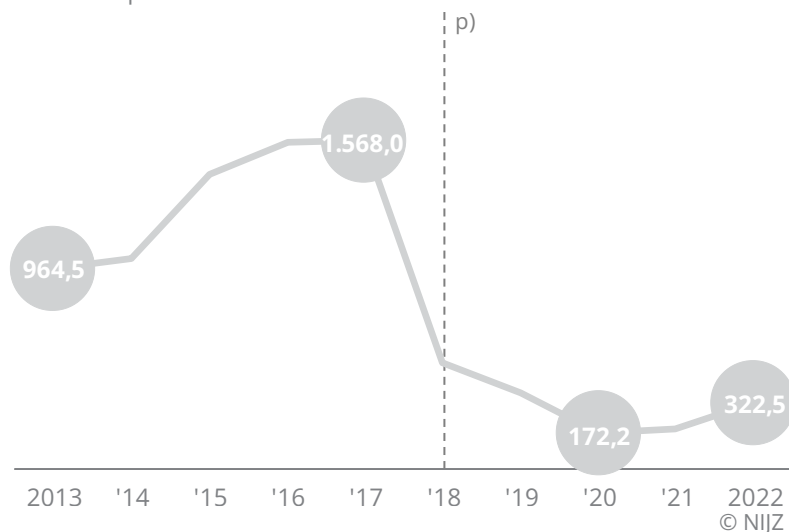
¹⁾ Vse slovenske bolnišnice poročajo podatke od 29. 03. 2021.

Viri: Evidenca nalezljivih bolezni (NIJZ 48); Register tuberkuloze Republike Slovenije; Evidenca pojavnosti infekcije s HIV, aidsa in smrti zaradi aidsa (NIJZ 52); Evidenca pojavnosti spolno prenesenih bolezni (NIJZ 53).

2.4.3. Slika 2: *Prijavne incidenčne stopnje črevesnih nalezljivih bolezni, Slovenija, 2013–2022*

Na 100.000 prebivalcev

V letu 2022 je bilo prijavljenih 6.801 primerov črevesnih nalezljivih bolezni (ČNB) (322,5/100.000 prebivalcev), 68 % več kot v letu 2021.

p) Prelom časovne vrste zaradi spremembe evropske zakonodaje o varstvu podatkov, ki ne dovoljuje zbiranja neopredeljenih akutnih gastroenteritisov.
Viri: Evidenca nalezljivih bolezni (NIJZ 48)

2.4.3. Tabela 1: Prijavljeni primeri črevesnih nalezljivih bolezni po starostnih skupinah, Slovenija, 2022

Diagnoza MKB-10-AM		<1 leto	1-4	5-14	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	75+	SKUPAJ
Salmoneloza	A02	11	53	97	58	36	33	32	23	38	34	415
Šigelozna	A03	-	-	4	3	3	1	2	1	1	1	16
Infekcija, ki jo povzroča z Escherichia coli	A04.0-A04.4	19	106	66	42	24	17	26	30	31	35	396
Enteritis, ki ga povzroča kampilobakter	A04.5	49	161	134	201	135	84	71	83	104	118	1.140
Enteritis, ki ga povzroča Yersinia enterocolitica	A04.6	-	1	12	16	8	6	2	2	7	-	54
Enterokolitis, ki ga povzroča Clostridium difficile	A04.7	19	39	19	22	16	24	26	67	118	237	587
Druge opredeljene črevesne nalezljive bolezni	A04.8, A08.3	15	81	35	5	3	11	4	3	1	6	164
Stafilokokna zastrupitev s hrano	A05.0	1	1	2	1	3	5	-	2	2	5	22
Zastrupitev s hrano, ki jo povzroča Clostridium perfringens	A05.2	-	-	-	-	4	6	6	5	1	-	22
Zastrupitev s hrano, ki jo povzroča Bacillus cereus	A05.4	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
Akutna amebna dizenterija	A06.0	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1
Protozojske črevesne bolezni	A07.1, A07.2	1	10	10	7	9	7	11	6	4	3	68
Rotavirusni enteritis	A08.0	99	791	208	21	26	16	24	26	38	104	1.353
Norovirusni enteritis	A08.1	65	277	419	115	79	80	76	71	114	533	1.829
Adenovirusni enteritis	A08.2	43	120	30	7	10	3	3	3	2	6	227
Listerioza	A32	-	-	-	-	3	2	2	2	3	8	20
Akutni hepatitis A	B15	-	1	8	7	18	15	12	5	1	1	68
Akutni hepatitis E	B17.2	-	-	-	-	-	1	1	3	2	2	9
Ehinokokoza	B67	-	-	-	1	1	2	-	-	1	-	5
Trakuljavost	B68	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
Trihurioza	B79	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Enterobioza	B80	4	111	260	11	5	8	1	-	2	-	402
SKUPAJ		326	1.753	1.304	517	384	322	299	333	470	1.093	6.801
Na 100.000 prebivalcev		1.764	2.240	592	261	160	106	99	112	185	557	323

Viri: Evidenca nalezljivih bolezni (NIJZ 48)

Vrstni red najpogostejših ČNB v letu 2022 je: noroviroze, rotaviroze, kampilobakterioze, okužbe s *Clostridioides difficile*, salmoneloze in druge okužbe. V primerjavi z letom 2021 so v letu 2022 narasle skoraj vse prijave črevesnih nalezljivih bolezni. Število salmoneloz je naraslo za dva in pol krat, število rotaviroz za več kot pet krat.

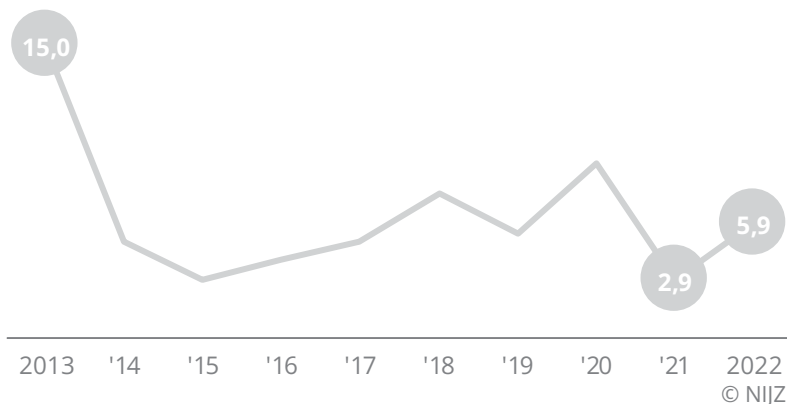
Največje število prijav črevesnih nalezljivih bolezni smo prejeli v mesecu marcu, aprilu in novembru.

Najvišja prijavna incidenčna stopnja je bila v starostni skupini od ena do štiri leta. Prijavljene nalezljive bolezni lahko podcenjujejo njihovo resnično pogostost v populaciji, zaradi nedoslednosti pri prijavljanju ter nihanju v obsegu in vrsti testiranja.

2.4.3. Slika 3: **Prijavne incidenčne stopnje klopnega meningoencefalitisa, Slovenija, 2013–2022**

Na 100.000 prebivalcev

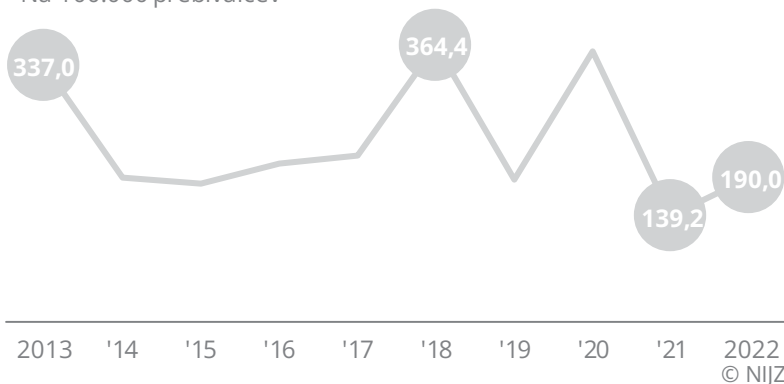
Viri: Evidenca nalezljivih bolezní (NIJZ 48)

Klopni meningoencefalitis (KME) je virusna bolezen osrednjega živčevja, ki se prenaša z vbodom okuženega klopa. Ogroža predvsem ljudi, ki se v obdobju aktivnosti klopov zadržujejo v naravnih žariščih bolezní.

V letu 2022 je bilo prijavljenih 124 primerov KME (5,9/100.000 prebivalcev), kar je manj od 10 letnega povprečja.

2.4.3. Slika 4: **Prijavne incidenčne stopnje lymške borelioze, Slovenija, 2013–2022**

Na 100.000 prebivalcev

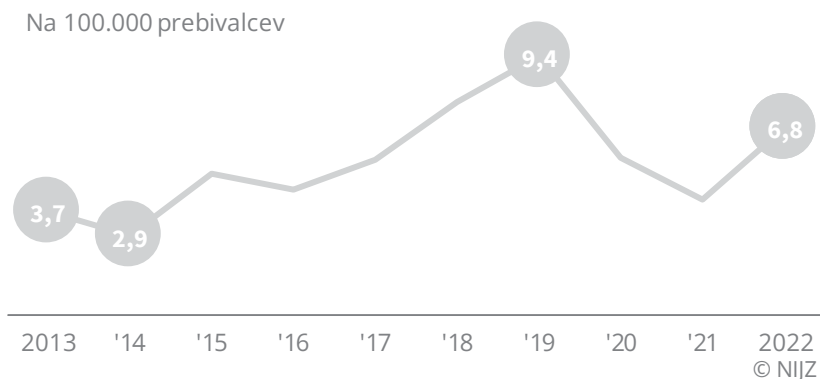
Viri: Evidenca nalezljivih bolezní (NIJZ 48)

V Sloveniji je lymška borelioza (LB) najpogostejša nalezljiva bolezen, ki jo prenašajo klopi. Pojavlja se po vsej državi.

V letu 2022 je bilo prijavljenih 4.007 bolnikov z LB (190,0/100.000 prebivalcev), največ bolnikov je imelo erythema migrans (99,6 %).

2.4.3. Slika 5: **Prijavne incidenčne stopnje legioneloze**, Slovenija, 2013–2022

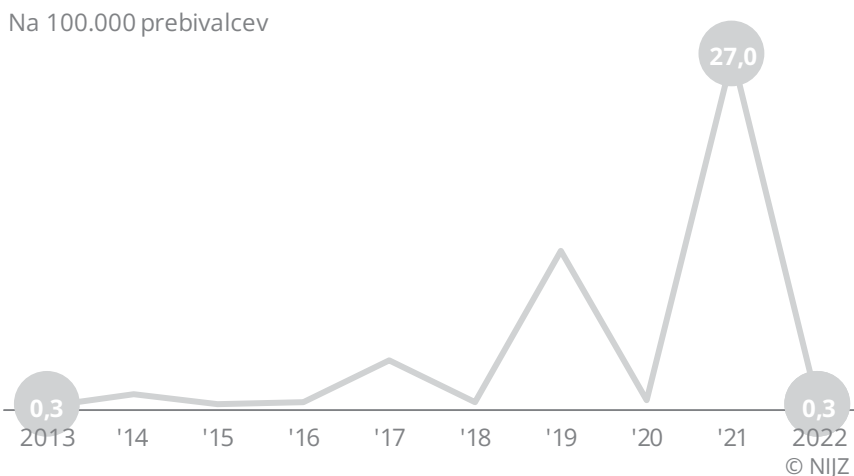
Viri: Evidenca nalezljivih bolezní (NIJZ 48)

Slovenija ima eno najvišjih prijavnih incidenčnih stopenj legioneloze v EU/EEA.

V letu 2022 je bilo prijavljenih 143 bolnikov z legionelozo (6,8/100.000 prebivalcev).

Legioneloza je bila pogostejša pri moških (99 primerov) kot pri ženskah (44 primerov) z največ primeri od maja do novembra (107 primerov).

2.4.3. Slika 6: **Prijavne incidenčne stopnje hemoragične mrzlice z renalnim sindromom (HMRS)**, Slovenija, 2013–2022

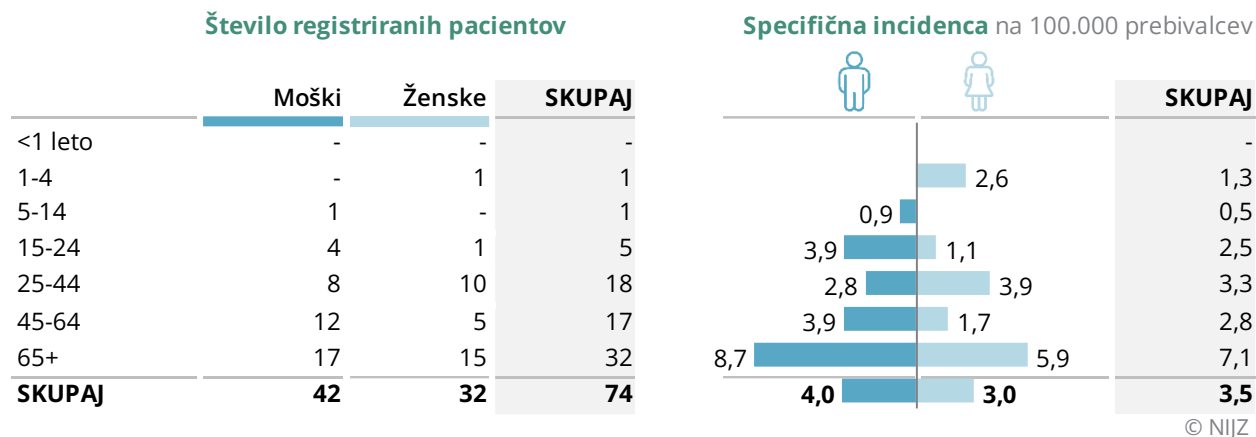
Viri: Evidenca nalezljivih bolezní (NIJZ 48)

V Sloveniji se hemoragična mrzlica z renalnim sindromom vsako leto pojavlja sporadično. Vsakih štiri do šest let pa se s povečanim številom glodalcev ciklično pojavlja porast števila okužb pri ljudeh.

V letu 2022 je bilo prijavljenih 7 primerov hemoragične mrzlice z renalnim sindromom, oboleli so štirje moški in tri ženske.

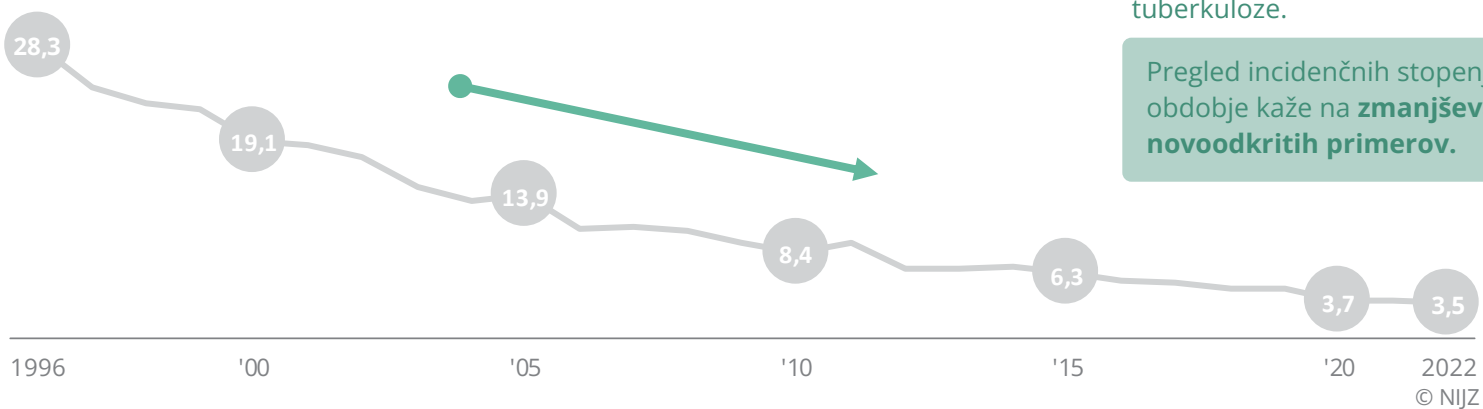
2.4.3. Tabela 2: **Registrirani pacienti s tuberkulozo in specifična incidenčna stopnja tuberkuloze po spolu in starostnih skupinah, Slovenija, 2022**

Viri: Register tuberkuloze Republike Slovenije

2.4.3. Slika 7: **Prijavne incidenčne stopnje tuberkuloze, Slovenija, 1996–2022**

Na 100.000 prebivalcev

V letu 2022 je bilo v Registru tuberkuloze Republike Slovenije, prijavljenih 74 novo odkritih primerov tuberkuloze.

Pregled incidenčnih stopenj skozi daljše časovno obdobje kaže na **zmanjševanje števila novoodkritih primerov.**

Viri: Register tuberkuloze Republike Slovenije

2.4.3. Tabela 3: **Prijavljeni primeri okužb s HIV, aidsa, sifilisa, gonoreje, spolno prenesene klamidijske okužbe in genitalnih bradavic po spolu in starostnih skupinah, Slovenija, 2022**

			0-14 let	15-19	20-24	25-29	30-34	35-44	45-64	65+	SKUPAJ ²⁾
Okužba s HIV¹⁾	B20-B24, R75	Moški	-	-	1	6	5	19	5	1	37
		Ženske	-	-	-	2	-	2	1	-	5
		SKUPAJ	-	-	1	8	5	21	6	1	42
Aids¹⁾	B20-B24, R75	Moški	-	-	-	1	-	2	4	-	7
		Ženske	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		SKUPAJ	-	-	-	1	-	2	4	-	7
Sifilis	A51-A53	Moški	-	-	1	6	9	18	10	2	46
		Ženske	-	-	3	4	-	2	1	1	11
		SKUPAJ	-	-	4	10	9	20	11	3	57
Gonoreja	A54	Moški	-	10	48	54	36	59	44	3	259 ³⁾
		Ženske	-	9	23	12	5	13	12	-	74
		SKUPAJ	-	19	71	66	41	72	56	3	333³⁾
Klamidijska okužba	A56	Moški	1	14	59	68	49	42	24	1	258
		Ženske	1	18	56	33	18	18	10	-	154
		SKUPAJ	2	32	115	101	67	60	34	1	412
Genitalne bradavice	A63	Moški	-	1	32	43	40	47	20	2	185
		Ženske	-	1	21	22	14	18	12	-	88
		SKUPAJ	-	2	54³⁾	65	54	65	32	2	274³⁾

¹⁾ Novodiagnosticirani primeri okužbe s HIV (vključno s primeri aidsa, kjer je bila okužba s HIV odkrita prvič).

²⁾ Vključeni so tudi podatki za neznano statistično regijo in tujino.

³⁾ Vključeni so podatki za neznan spol ali neznano starostno skupino.

Viri: Evidenca pojavnosti infekcije s HIV, aidsa in smrti zaradi aidsa (NIJZ 52),

Evidenca pojavnosti spolno prenesenih bolezni (NIJZ 53)

Podatki o prijavljenih primerih podcenjujejo resnično pogostost. Nihanja med leti so lahko posledica nihanj v obsegu testiranja in popolnosti prijave.

Pogostost spolno prenesenih okužb je **visoka** (predvsem gonorej in klamidijskih okužb). **Največ prijavljenih primerov okužbe s HIV je med moškimi, ki imajo spolne odnose z moškimi.**

REGIONALNE PRIMERJAVE

2.4.3. Tabela 4: *Prijavljeni primeri črevesnih nalezljivih bolezni po zdravstvenih regijah bivališča, Slovenija, 2022*

Diagnoza MKB-10-AM		Celje	Nova Gorica	Koper	Kranj	Ljubljana	Maribor	Murska Sobota	Novo mesto	Ravne	SLOVENIJA
Salmoneloza	A02	64	21	22	44	77	69	60	37	21	415
Šigelozna	A03	2	1	-	2	7	1	3	-	-	16
Infekcija, ki jo povzroča z Escherichia coli	A04.0-A04.4	69	90	33	52	28	28	56	33	7	396
Enteritis, ki ga povzroča kampilobakter	A04.5	171	213	61	82	276	179	74	65	19	1.140
Enteritis, ki ga povzroča Yersinia enterocolitica	A04.6	4	2	8	2	21	7	4	6	-	54
Enterokolitis, ki ga povzroča Clostridium difficile	A04.7	84	12	32	39	136	110	108	49	17	587
Druge opredeljene črevesne nalezljive bolezni	A04.8, A08.3	12	9	9	42	40	12	31	6	3	164
Stafilokokna zastrupitev s hrano	A05.0	-	2	20	-	-	-	-	-	-	22
Zastrupitev s hrano, ki jo povzroča Clostridium perfringens	A05.2	-	-	-	19	3	-	-	-	-	22
Zastrupitev s hrano, ki jo povzroča Bacillus cereus	A05.4	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1
Akutna amebna dizenterija	A06.0	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Protozojske črevesne bolezni	A07.1, A07.2	10	1	5	12	26	1	8	5	-	68
Rotavirusni enteritis	A08.0	115	59	39	323	418	135	133	99	32	1.353
Norovirusni enteritis	A08.1	314	178	174	308	289	192	301	58	15	1.829
Adenovirusni enteritis	A08.2	17	6	7	36	70	26	38	23	4	227
Listerioza	A32	5	1	1	1	8	1	-	3	-	20
Akutni hepatitis A	B15	4	2	-	-	52	2	-	6	2	68
Akutni hepatitis E	B17.2	-	-	-	5	2	1	-	1	-	9
Ehinokokoza	B67	-	-	-	2	1	2	-	-	-	5
Trakuljavost	B68	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Trihurioza	B79	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Enterobioza	B80	8	54	12	61	117	67	20	58	5	402
SKUPAJ		882	651	424	1.030	1.571	833	836	449	125	6.801
Na 100.000 prebivalcev		287,6	638,8	273,6	488,7	231,9	254,1	732,3	310,9	176,9	322,5

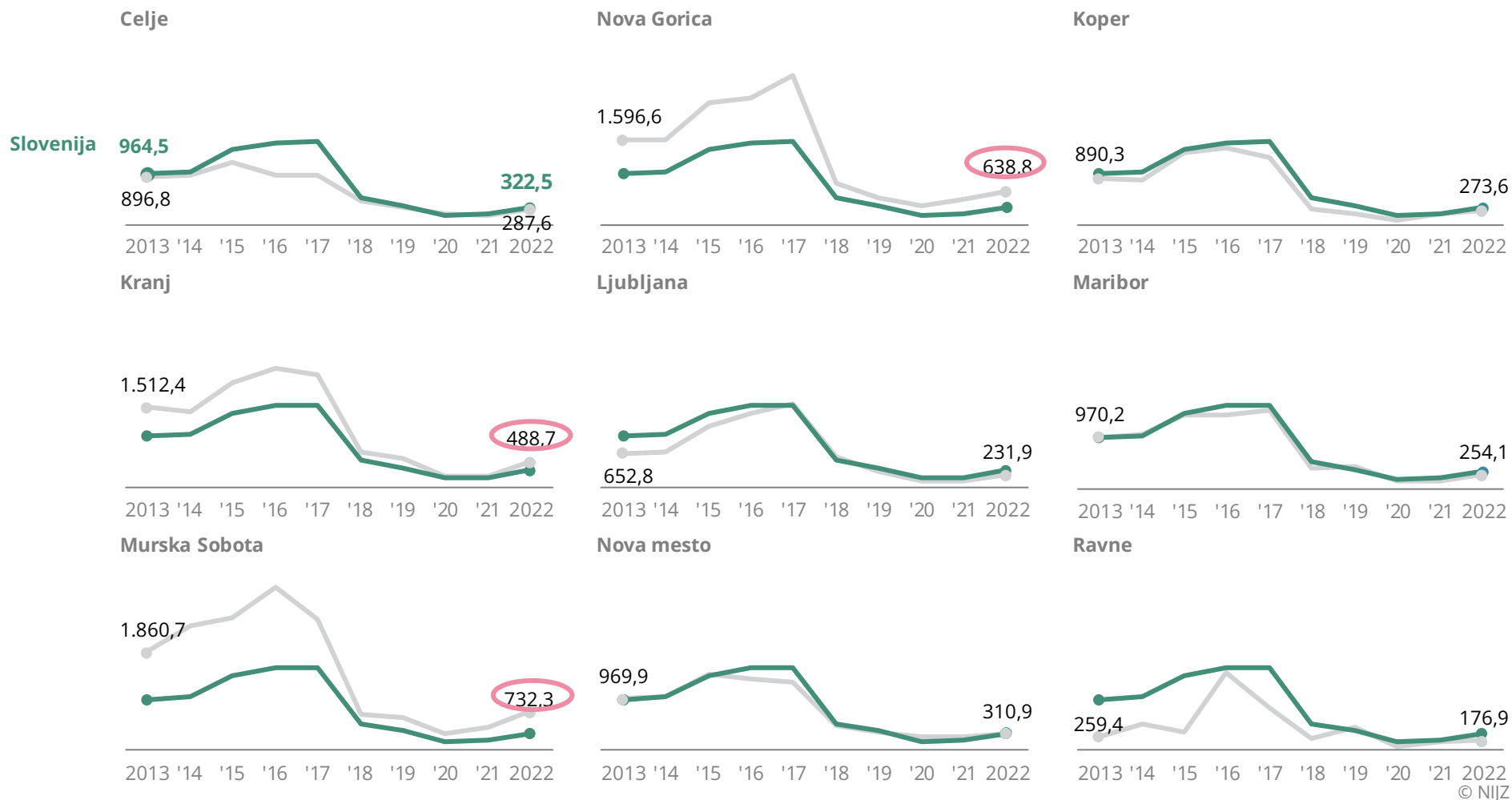
Viri: Evidenca nalezljivih bolezni (NIJZ 48)

Najvišje prijavne incidenčne stopnje črevesnih nalezljivih bolezni so bile v murskosoboški, novogoriški in kranjski zdravstveni regiji.

2.4.3. Slika 8: *Prijavne incidenčne stopnje črevesnih nalezljivih bolezni po zdravstvenih regijah bivališča, Slovenija, 2013–2022¹⁾*

Na 100.000 prebivalcev

¹⁾ Padec v letu 2018 je posledica sprememb evropske zakonodaje o varstvu podatkov.

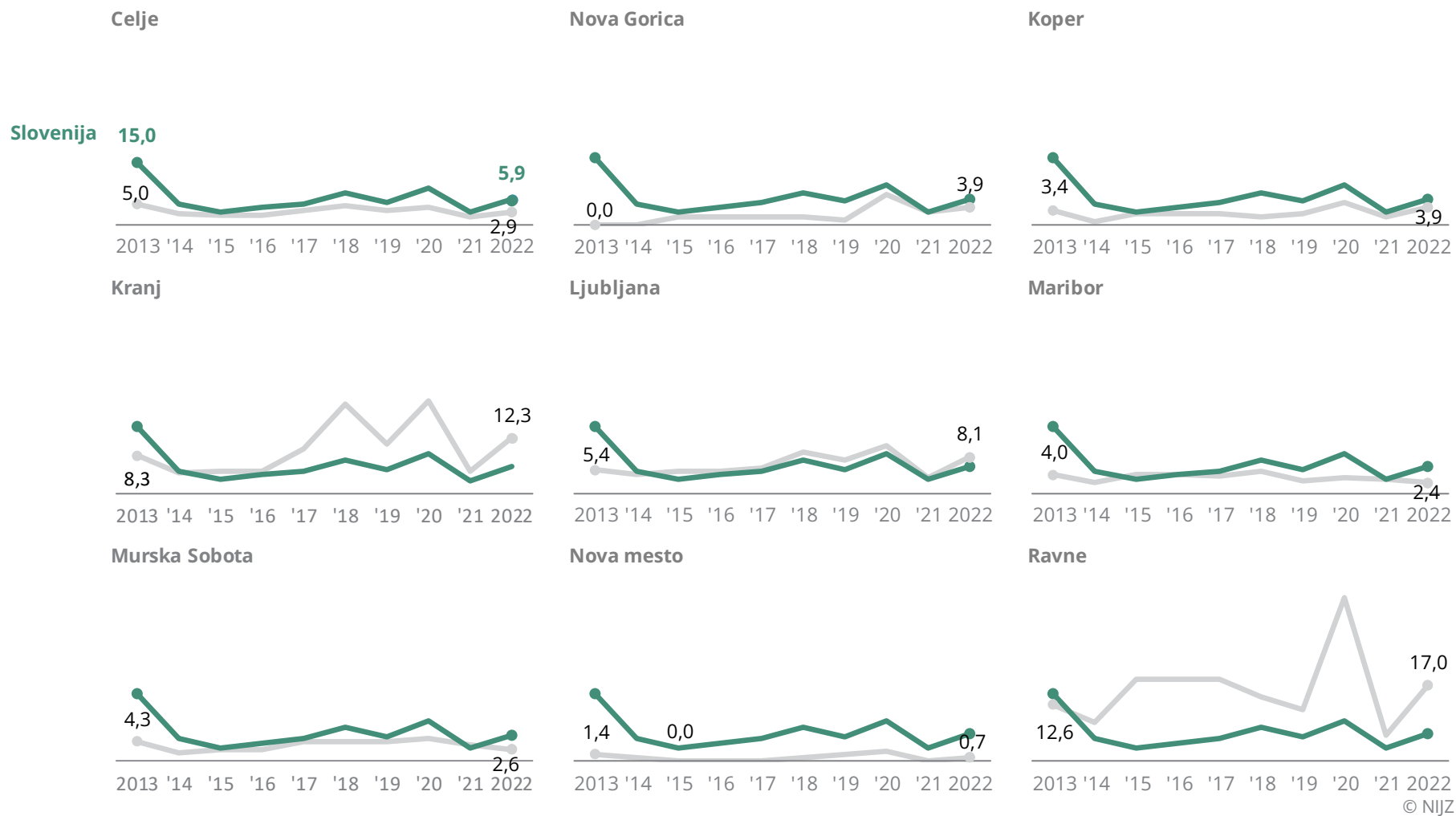
Viri: Evidenca nalezljivih bolezni (NIJZ 48)

© NIJZ

2.4.3. Slika 9: *Prijavne incidenčne stopnje klopnega meningoencefalitisa po zdravstvenih regijah bivališča, Slovenija, 2013–2022*

Na 100.000 prebivalcev

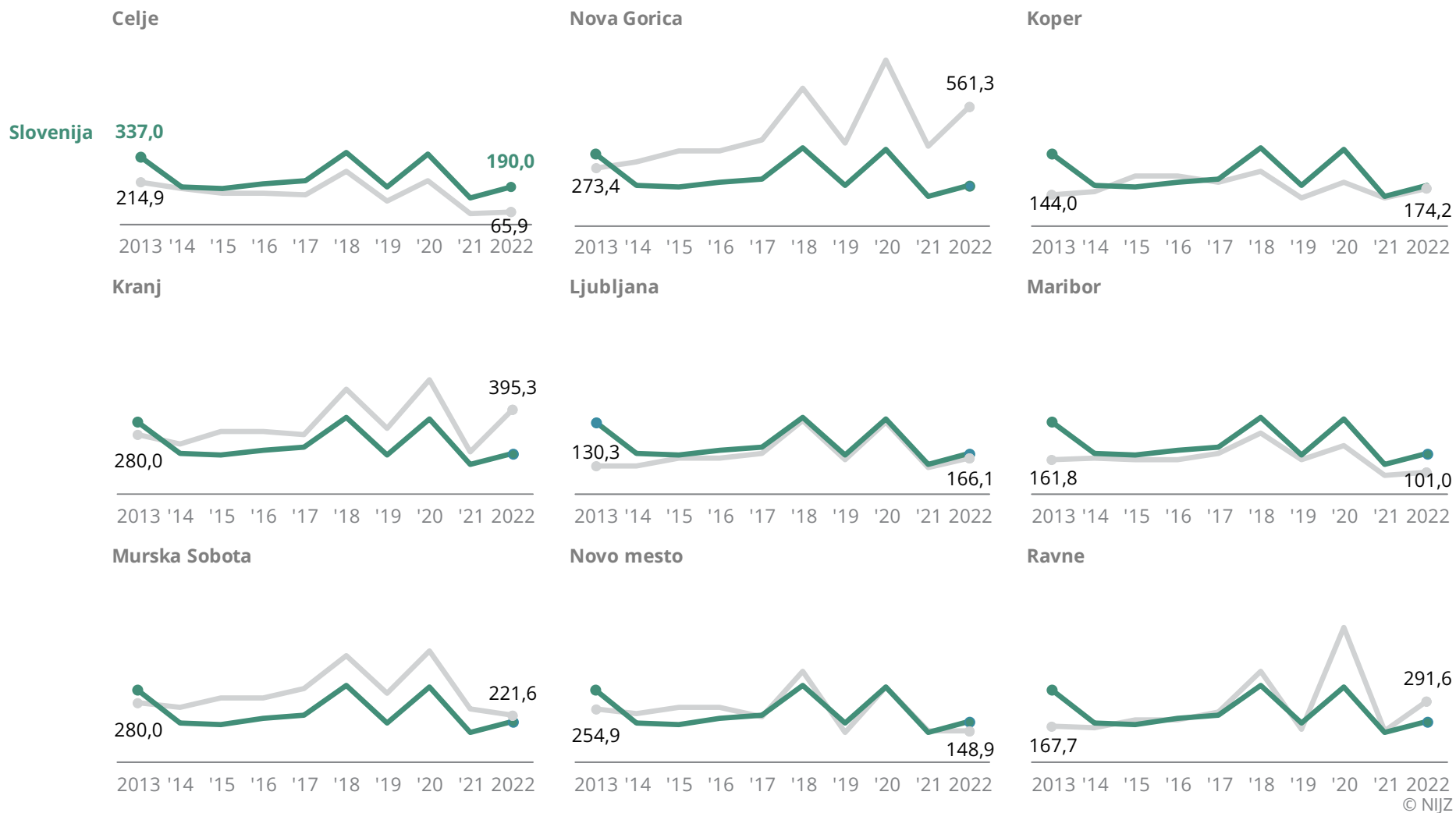
© NIJZ

Viri: Evidenca nalezljivih bolezní (NIJZ 48)

2.4.3. Slika 10: **Prijavne incidenčne stopnje lymfske borelioze po zdravstvenih regijah bivališča, Slovenija, 2013–2022**

Na 100.000 prebivalcev

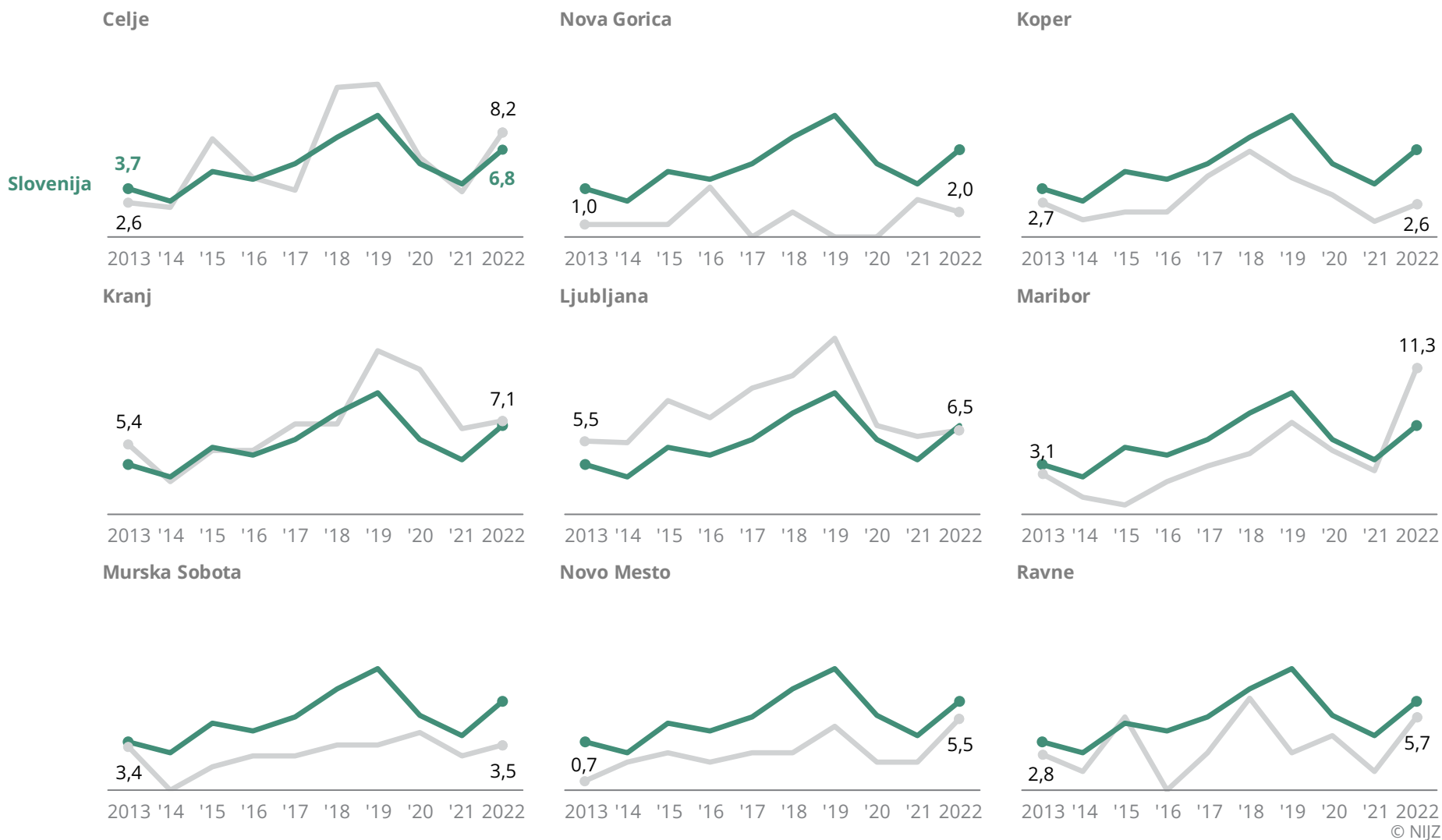

Viri: Evidenca nalezljivih bolezní (NIJZ 48)

2.4.3. Slika 11: **Prijavne incidenčne stopnje legioneloze po zdravstvenih regijah bivališča, Slovenija, 2013–2022**

Na 100.000 prebivalcev

Viri: Evidenca nalezljivih boleznih (NIIZ 48)

2.4.3. Tabela 5: **Prijavne incidenčne stopnje hemoragične mrzlice z renalnim sindromom (HMRS) po zdravstvenih regijah bivališča, Slovenija, 2013–2022**

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Trend
	Na 100.000 prebivalcev										
Celje	0,0	0,0	0,3	0,0	0,7	0,0	4,3	1,3	2,3	0,0	
Nova Gorica	1,0	0,0	0,0	1,0	3,9	0,0	2,0	0,0	183,2	0,0	
Koper	0,0	0,7	0,0	0,0	0,7	0,7	1,3	0,0	40,1	0,0	
Kranj	0,0	0,0	0,0	0,5	1,5	0,0	1,9	0,0	40,7	0,0	
Ljubljana	0,2	1,2	0,5	0,3	2,1	0,8	8,6	0,6	27,1	0,6	
Maribor	0,6	0,9	0,0	0,3	9,0	0,6	25,9	0,3	6,4	0,3	
Murska Sobota	1,7	2,6	0,9	5,2	3,5	0,0	9,6	2,6	4,4	0,0	
Novo Mesto	0,0	5,7	0,7	0,7	11,4	2,8	40,5	1,4	2,1	1,4	
Ravne	0,0	2,8	2,8	0,0	4,2	0,0	28,3	0,0	21,2	0,0	
SLOVENIJA	0,3	1,2	0,4	0,6	3,7	0,6	12,1	0,7	27,0	0,3	

© NIJZ

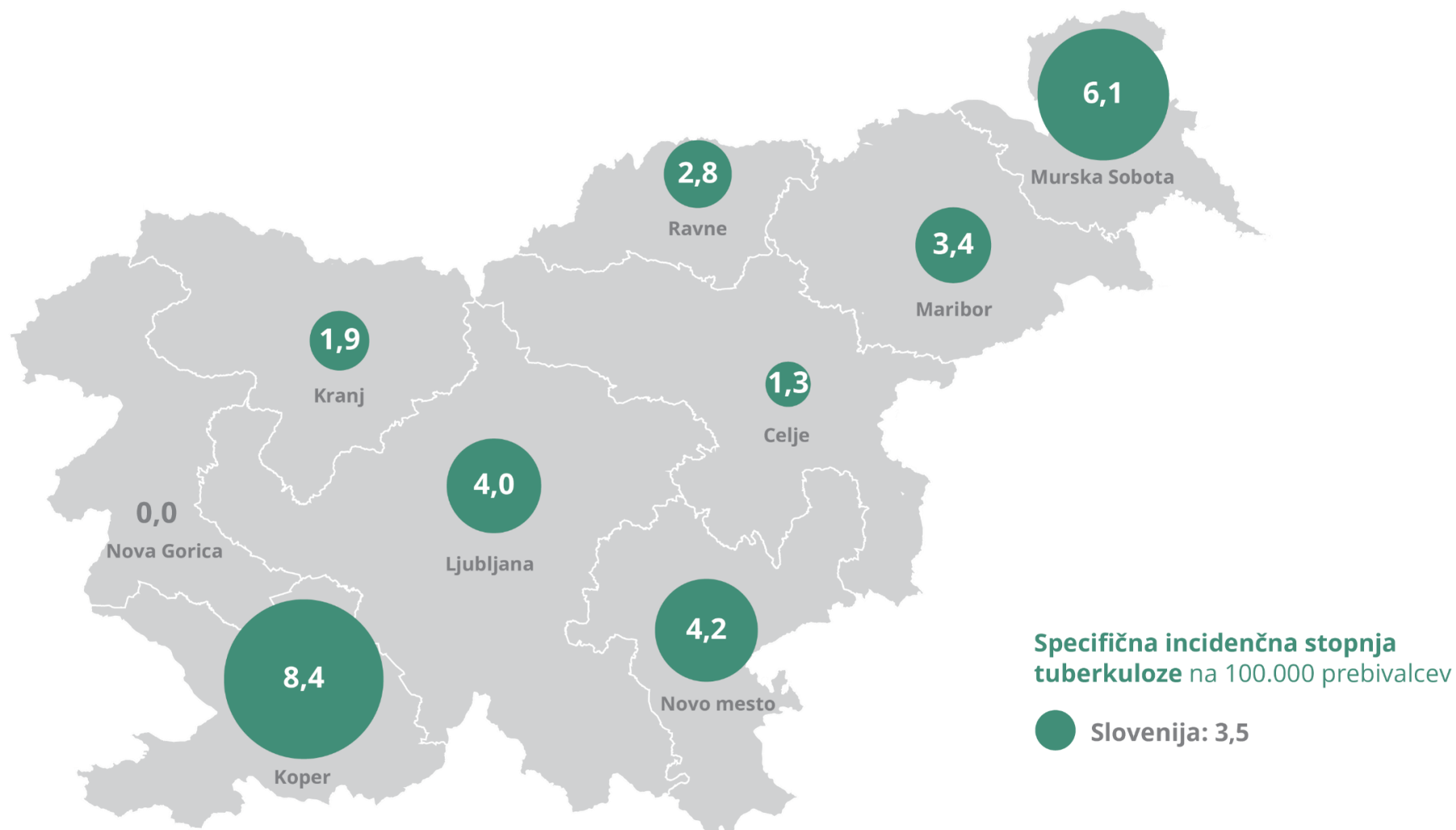
Viri: Evidenca nalezljivih bolezní (NIJZ 48)

Incidenčna stopnja je bila:

- **najvišja** v zdravstveni regiji Novo mesto (1,4/100.000 prebivalcev).

2.4.3. Slika 12: *Prijavne specifične incidenčne stopnje tuberkuloze po zdravstvenih regijah bivališča, Slovenija, 2022*

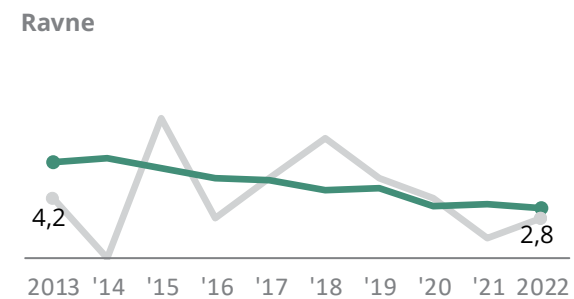
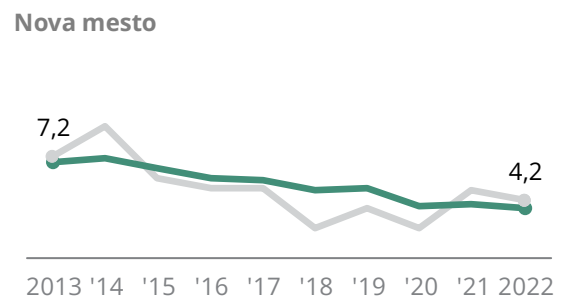
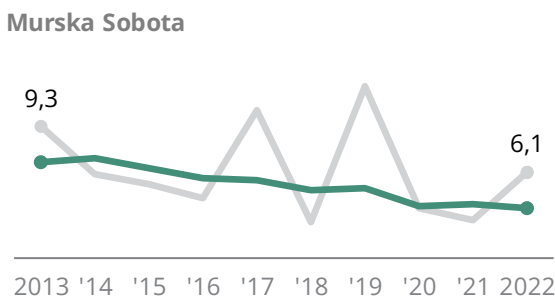
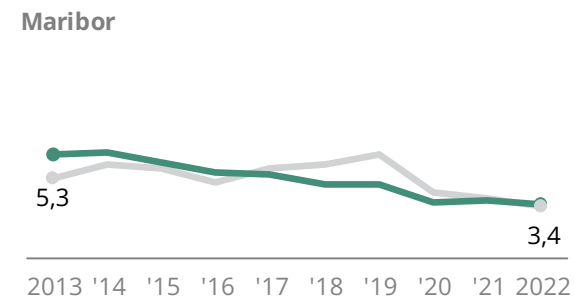
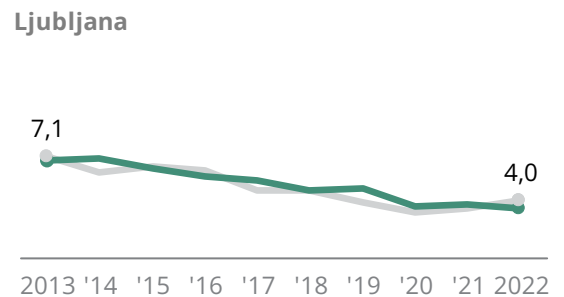
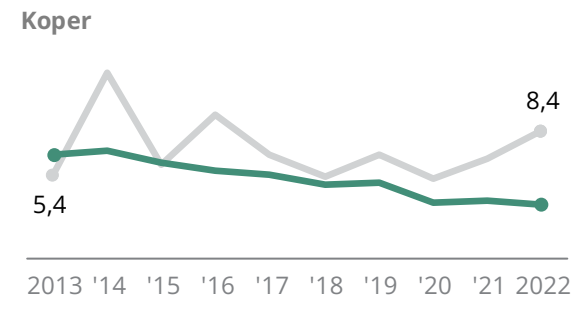
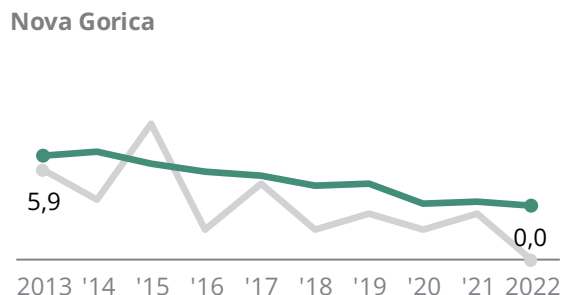
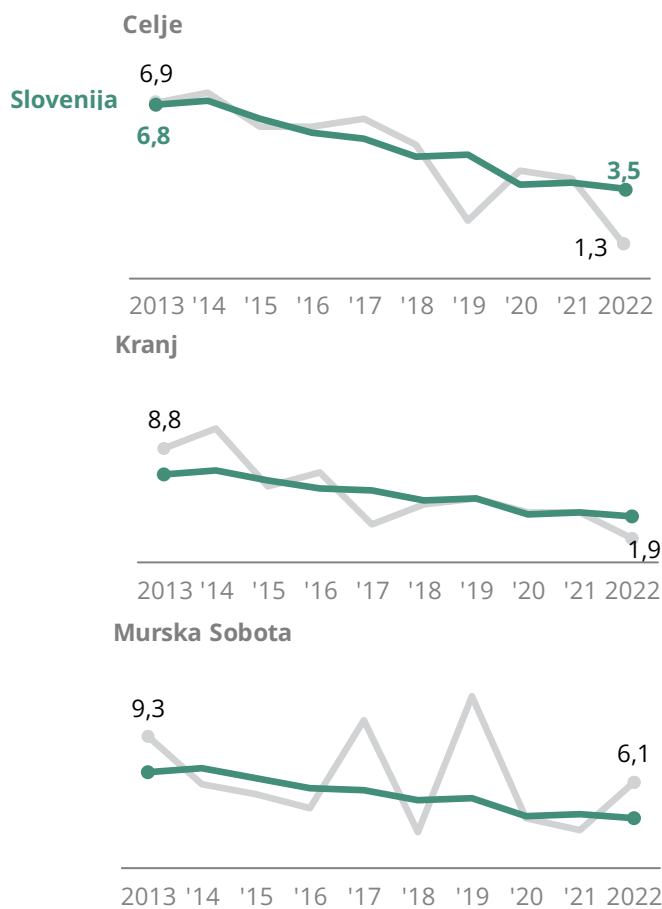

Viri: Register tuberkuloze Republike Slovenije

2.4.3. Slika 13: **Prijavne incidenčne stopnje tuberkuloze po zdravstvenih regijah bivališča, Slovenija, 2013–2022**

Na 100.000 prebivalcev

© NIJZ

Viri: Register tuberkuloze Republike Slovenije

2.4.3. Tabela 6: **Prijavljeni primeri okužb s HIV, aidsa, sifilisa, gonoreje, spolno prenesene klamidijske okužbe in genitalnih bradavic** glede na zdravstveno regijo bivanja ob diagnozi, Slovenija, 2022

Diagnoza	Koda	Celje	Nova Gorica	Koper	Kranj	Ljubljana	Maribor	Murska Sobota	Novo mesto	Ravne	Neznana regija bivališča	SLOVENIJA	Tujina
Okužba s HIV ¹⁾	B20-B24, R7:	10	-	3	-	16	5	3	3	2	-	42	-
Aids ¹⁾	B20-B24, R7:	1	-	-	-	2	2	-	1	1	-	7	-
Sifilis	A51-A53	7	4	3	4	21	11	4	-	1	-	55	2
Gonoreja	A54	36	10	11	41	164	25	8	11	8	5	319	14
Klamidijska okužba	A56	52	11	26	46	189	41	14	20	4	-	403	9
Genitalne bradavice	A63	15	12	11	31	137	31	3	11	5	1	257	17

¹⁾ Novodiagnosticirani primeri okužbe s HIV (vključno s primeri aidsa, kjer je bila okužba s HIV odkrita prvič). Poleg teh primerov novih diagnoz okužbe s HIV je bilo v letu 2022 prijavljenih še 16 primerov okužbe s HIV pri osebah, ki so se leta 2022 začele zdraviti v Sloveniji in jim je bila diagnoza okužbe s HIV postavljena že pred letom 2022 v tujini. Regija bivanja teh oseb ob prijavi v Sloveniji je bila v sedmih primerih Ljubljana, treh primerih Celje, dveh primerih Koper in po en primer Maribor, Kranj, Novo mesto in Nova Gorica. Med njimi je bilo deset oseb z ukrajinskim državljanstvom (najverjetneje gre za begunce/ke), ki so v letu 2022 prišli v Slovenijo in tukaj nadaljevali zdravljenje.

Viri:

Evidenca pojavnosti infekcije s HIV, aidsa in smrti zaradi aidsa (NIJZ 52)

Evidenca pojavnosti spolno prenesenih bolezni (NIJZ 53)

Prijavna incidenca močno podcenjuje pogostost okužb med prebivalstvom, kar je predvsem posledica:

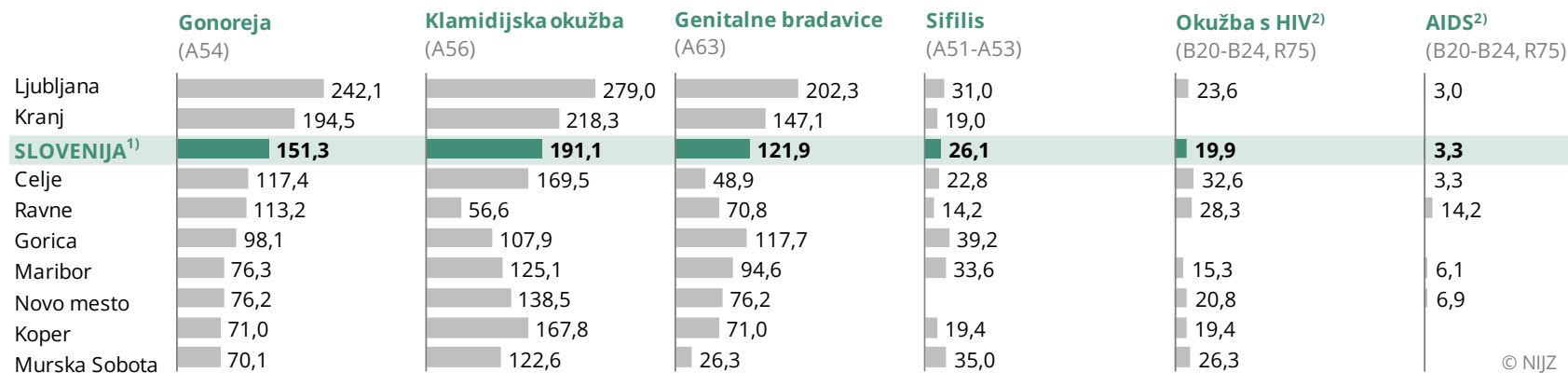
- majhnega obsega testiranja in
- nedoslednosti pri prijavljanju.

Razlike v številu prijavljenih primerov spolno prenesenih okužb med zdravstvenimi regijami predvidoma ne odražajo različnega bremena teh okužb med regijami, temveč nakazujejo **razlike v prepoznavanju in prijavljanju teh okužb med specialisti iz različnih zdravstvenih regij.**

2.4.3. Slika 14: Prijavne incidenčne stopnje okužb s HIV²⁾, aidsa²⁾, sifilisa, gonoreje, spolno prenesene klamidijske okužbe in genitalnih bradavic glede na zdravstveno regijo bivanja ob diagnozi, Slovenija, 2022

Na 1.000.000 prebivalcev

¹⁾ Vključeni so tudi podatki za neznano statistično regijo.

²⁾ Novodiagnosticirani primeri okužbe s HIV (vključno s primeri aidsa, kjer je bila okužba s HIV odkrita prvič). Poleg teh primerov novih diagnoz okužbe s HIV je bilo v letu 2022 prijavljenih še 16 primerov okužbe s HIV pri osebah, ki so se leta 2022 začele zdraviti v Sloveniji in jim je bila diagnoza okužbe s HIV postavljena že pred letom 2022 v tujini. Regija bivanja teh oseb ob prijavi v Sloveniji je bila v sedmih primerih Ljubljana, treh primerih Celje, dveh primerih Koper in po en primer Maribor, Kranj, Novo mesto in Nova Gorica. Med njimi je bilo deset oseb z ukrajinskim državljanstvom (najverjetneje gre za begunce/ke), ki so v letu 2022 prišli v Slovenijo in tukaj nadaljevali zdravljenje.

Viri:

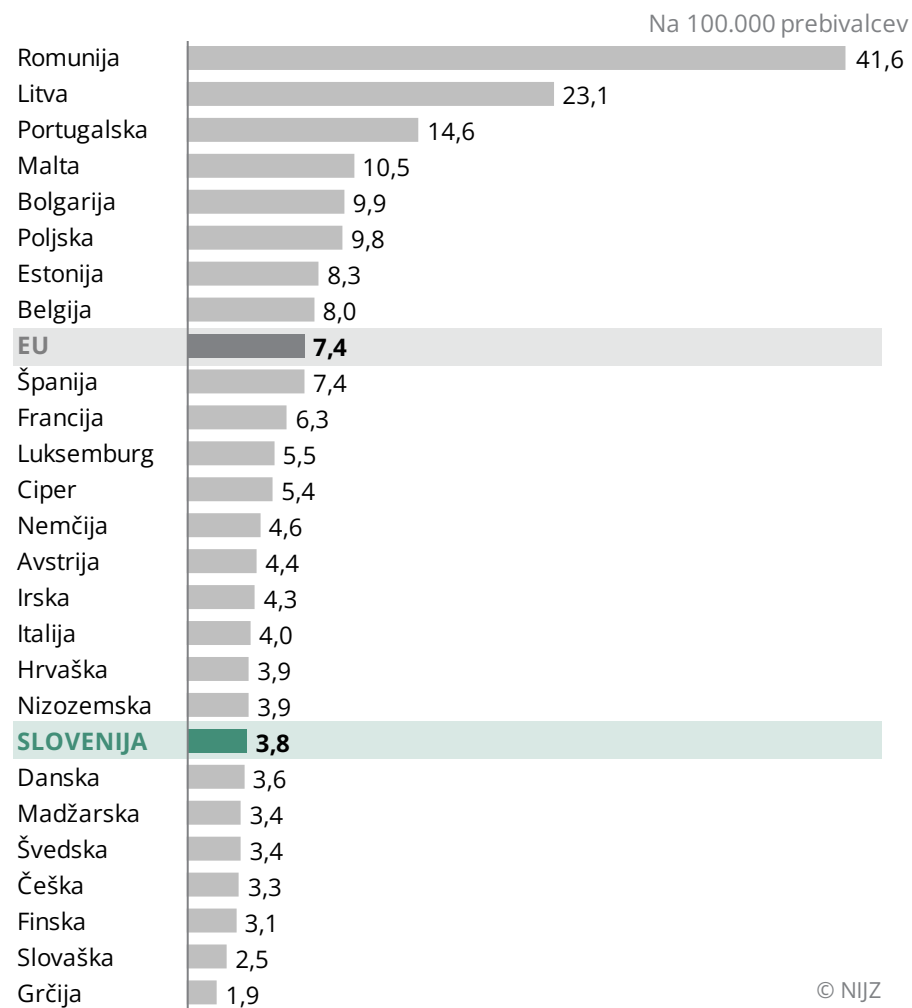
Evidenca pojavnosti infekcije s HIV, aidsa in smrti zaradi aidsa (NIJZ 52)

Evidenca pojavnosti spolno prenesenih bolezni (NIJZ 53)

MEDNARODNE PRIMERJAVE

2.4.3. Slika 15: *Prijavne incidenčne stopnje tuberkuloze, Slovenija in države EU, 2021*

© NIJZ

Viri: Univerzitetna klinika za pljučne bolezni in alergologijo Golnik: <https://www.klinika-golnik.si/dejavnost-klinike/tuberkuloza/rzt-porocila>, 12. 02. 2024: Tuberculosis surveillance and monitoring in Europe

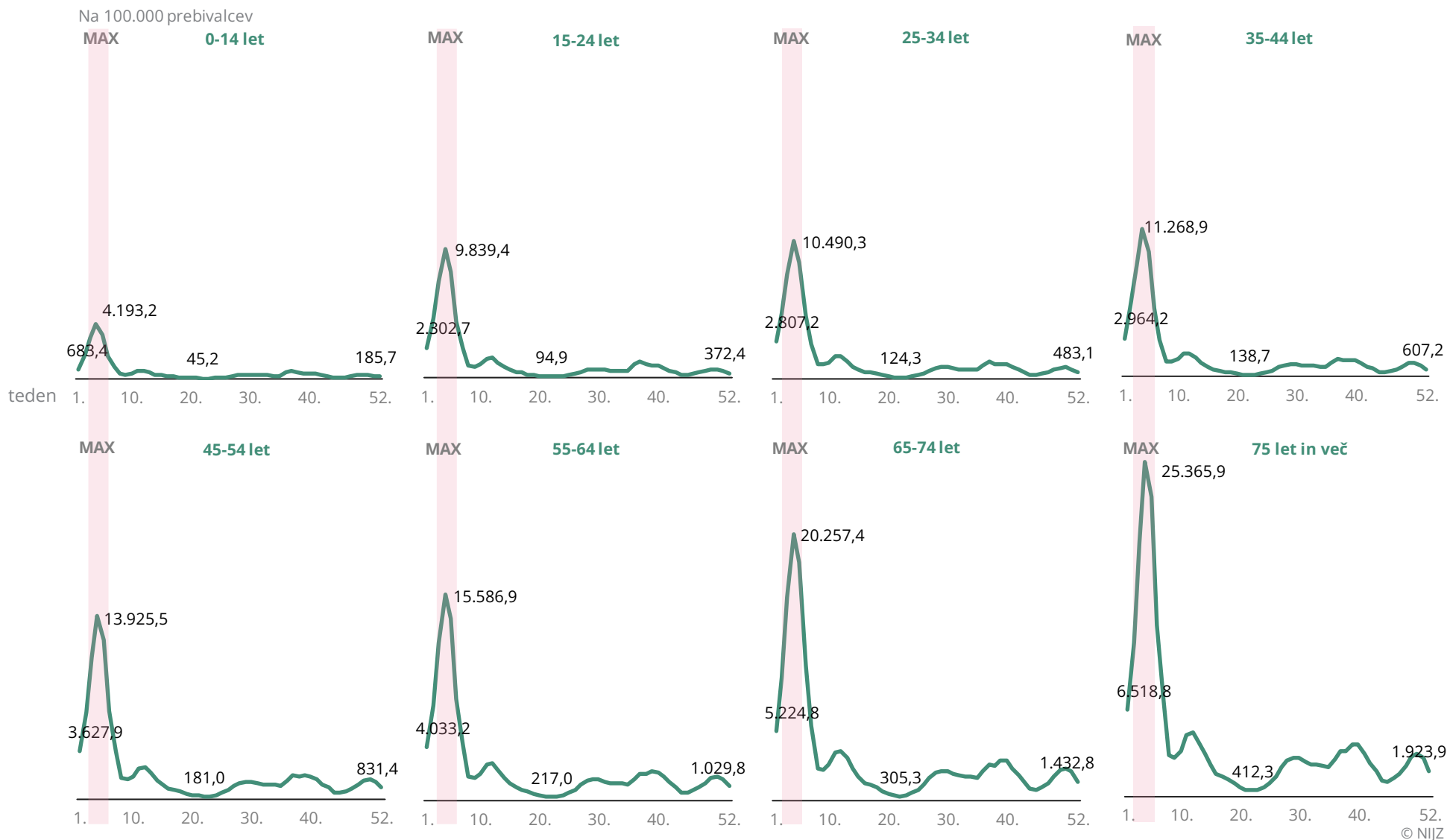
OKUŽBE S SARS-COV-2

Podatke o potrjenih primerih okužbe s SARS-CoV-2 smo zbirali v skladu z Zakonom o nalezljivih boleznih (ZNB) in Zakonom o zbirkah podatkov s področja zdravstvenega varstva (ZZPPZ). Potrjen primer je bil v skladu z definicijo primera opredeljen kot oseba, pri kateri je bila okužba potrjena z molekularnim testom (PCR), od 1. 2. 2022 naprej tudi kot oseba, pri kateri je bila okužba potrjena s hitrim antigenskim testom (HAGT). Umrlega zaradi covid-19 tu opredeljujemo kot potrjen primer okužbe s SARS-CoV-2, pri katerem je bil kot osnovni vzrok smrti opredeljen covid-19. Pridobivali smo tudi agregirane podatke o dnevnem številu testiranih oseb. Po podatkih Nacionalnega laboratorija za zdravje, okolje in hrano o pogostosti posameznih različic virusnega genoma v vzorcih kužnin je na začetku leta (do vključno 10. tedna) v sekveniranih vzorcih prevladovala podrazličica BA.1, med 11. in vključno 22. tednom podrazličica BA.2, od 23. tedna naprej pa podrazličica BA.5. virusne različice omikron.

V letu 2022 je bilo skupno potrjenih 837.616 primerov okužbe s SARS-CoV-2, 2.397 oseb s potrjeno okužbo je zaradi te okužbe umrlo. Največ, 98.481 primerov, je bilo potrjenih v 4. tednu. Največ potrjenih primerov, 127, je zaradi te okužbe umrlo v 7. tednu. Povprečje dnevnega števila s PCR testiranih oseb je bilo največje, 18.865, v 4. tednu. Povprečje dnevnega števila s HAGT testiranih oseb je bilo največje, 99.817, v 5. tednu.

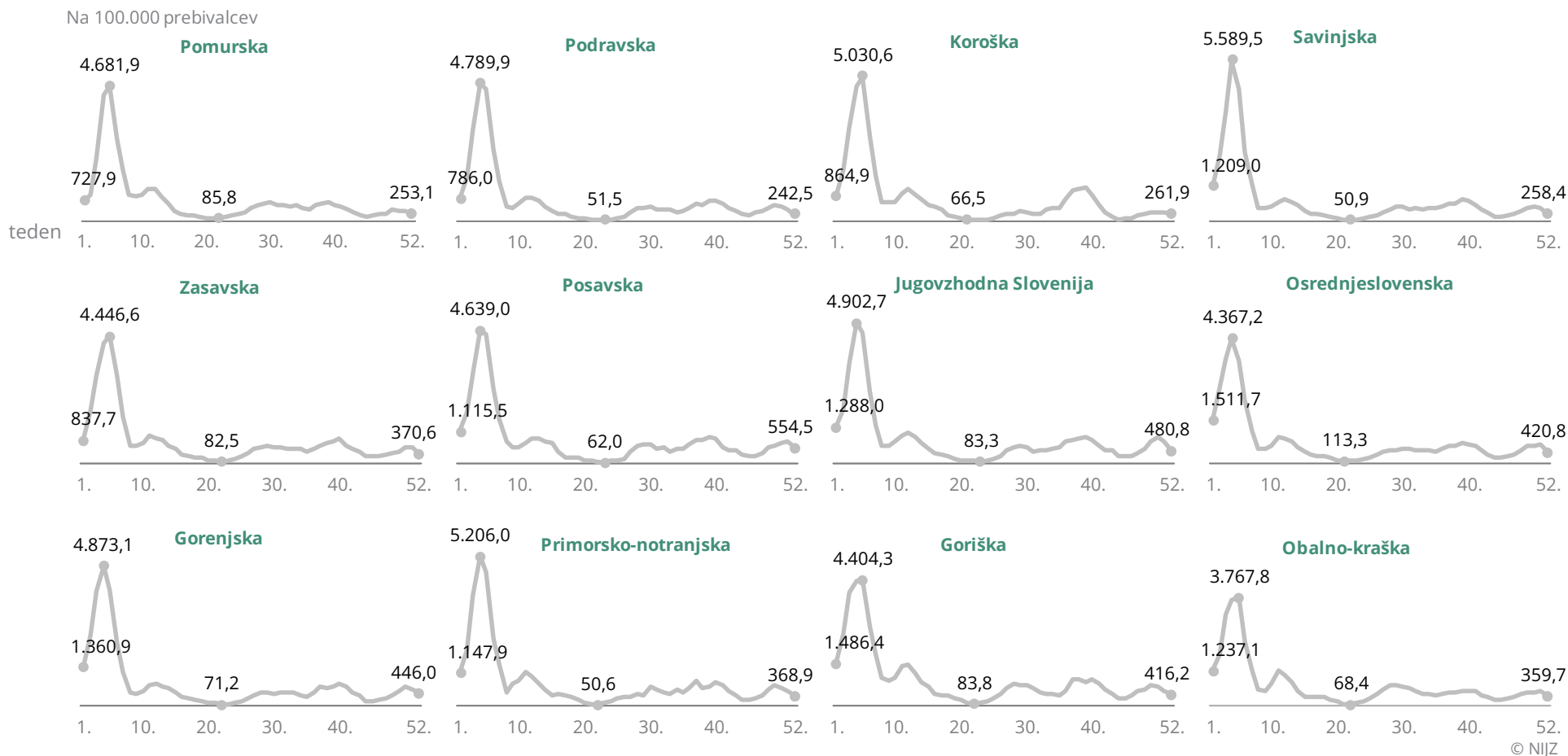

2.4.3. Slika 16: **Tedensko število potrjenih primerov okužbe s SARS-CoV-2, po starosti, Slovenija, 2022**

2.4.3. Slika 17: **Tedensko število potrjenih primerov okužbe s SARS-CoV-2 po statističnih regijah, Slovenija, 2022**

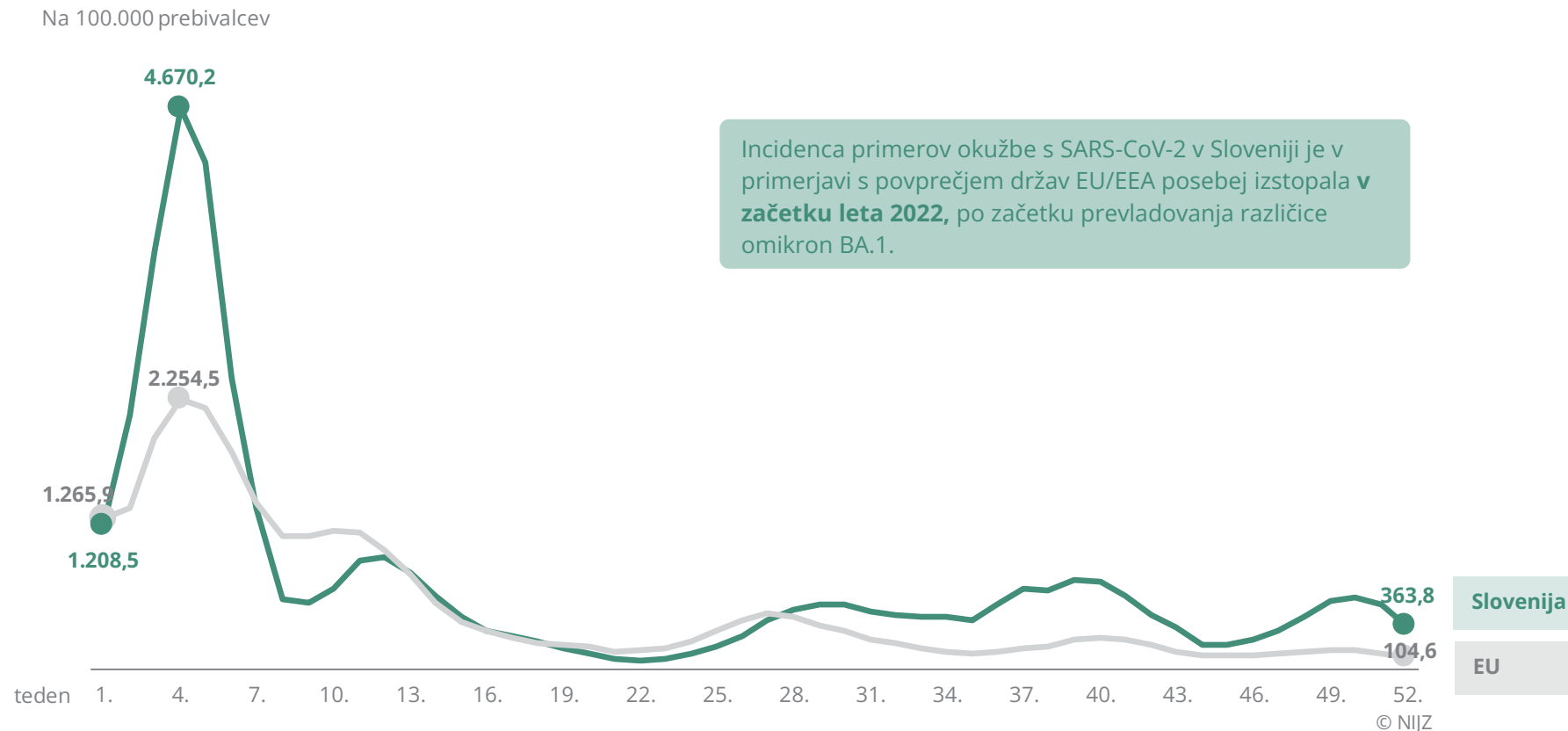
Viri: Evidenca nalezljivih bolezni (NIJZ 48)

V obdobju prevladujoče različice BA.1 (1.-10. teden) je bilo število potrjenih primerov na 100.000 prebivalcev:

- **največje** v Savinjski regiji (5589,5) in
- **najmanjše** v Gorenjski regiji (428,5).

2.4.3. Slika 18: **Tedensko število potrjenih primerov okužbe s SARS-CoV-2, Slovenija in povprečje držav Evropske unije, 2022**

Vir: European Center for Disease Prevention and Control; Data on 14-day notification rate of new COVID-19 cases and deaths; <https://opendata.ecdc.europa.eu/covid19/nationalcasedeath/xlsx/data.xlsx>, 13. 11. 2023

Breme incidence potrjenih primerov okužbe s SARS-CoV-2 v Sloveniji se je takrat pokazalo tudi v:

- zasedenosti bolnišničnih kapacitet (porast števila sprejemov potrjenih primerov covid-19 v bolnišnice),
- porastu umrljivosti zaradi covid-19 in
- presežni umrljivosti.

Porast tedenskega števila potrjenih primerov okužbe s SARS-CoV-2 po začetku prevladovanja različice omikron je bil v primerjavi s predhodnimi porasti tega števila najizrazitejši (npr. vrh v 4. tednu 2022 je bil več kot 4-krat večji od vrha v 45. tednu 2021, ko je še prevladovala različica delta), vpliv tega porasta na število hospitalizacij in umrlih pa je bil manjši ali primerljiv vplivu predhodnih porastov.

DEFINICIJE

NAZIV	OKRAJŠAVA	DEFINICIJA	DODATNA POJASNILA	ANGL. IZRAZ
Nalezljive bolezni		Definicije prijavljenih nalezljivih bolezni so objavljene na spletni strani http://www.nijz.si/definicije-prijavljivih-nalezljivih-bolezni-za-namene-epidemioloskega-spremljanja .	Definicije prijavljenih nalezljivih bolezni so usklajene z Odločbo EU št. 2018/945/ iz 22. junija 2018 (Commission implementing decision (EU) 2018/945 of 22 June 2018 on the communicable diseases and related special health issues to be covered by epidemiological surveillance as well as relevant case definitions)	Communicable disease
Prijava nalezljive bolezni		Zakonska osnova: Zakon o nalezljivih boleznih (ZNB; Uradni list RS, št. 33/06) opredeljuje nalezljive bolezni, katerih prijava je v Sloveniji obvezna. Prijava poteka skladno s Pravilnikom o prijavi nalezljivih bolezni in posebnih ukrepih za njihovo preprečevanje in obvladovanje (Uradni list RS, št. 16/99) in zajema nabor podatkov, opredeljen z Zakonom o zbirkah podatkov s področja zdravstvenega varstva (Uradni list RS, št. 65/00).		Communicable disease surveillance
Tedensko število potrjenih primerov okužbe s SARS-CoV-2		Sedem dnevno število potrjenih primerov na 100.000 prebivalcev Slovenije je vsota potrjenih primerov za zadnjih sedem dni deljeno s številom prebivalcev Slovenije in pomnoženo s 100.000.	Število prijavljenih primerov okužbe s COVID-19 podcenjuje število resničnih okužb. Spreminjanje števila ni odvisno le od spreminjanja števila novih okužb, ampak tudi od spreminjanja priporočil za testiranje in prakse testiranja. S 14. 12. 2020 smo nekatera vprašanja v epidemiološki anketi nadomestili z veljavnimi administrativnimi viri, ki nižajo breme zbiranja podatkov in hkrati omogočajo pridobiti popolnejše in bolj kakovostne podatke.	7-day notification rate of new COVID-19 cases
Zdravstvena regija	ZR	Regija pomeni pokrajino, območje, predel ali ozemlje, ki ga družijo podobne ali celo enake naravne in/ali družbene značilnosti. Pod pojmom zdravstvena regija je opredeljeno območje, ki ga družijo podobne socialno medicinske, epidemiološke, higienske in zdravstveno ekološke značilnosti.	Regionalizacija na zdravstvene regije je bila narejena na podlagi analize gravitacijskih območij za potrebe zdravstvene statistike.	Health region

SEZNAM SLIK

2.4.3. Slika 1: Prijavne incidenčne stopnje nalezljivih bolezni , Slovenija, 2017–2022 in 5-letna povprečja (od 2013–2017 do 2018–2022).....	2
2.4.3. Slika 2: Prijavne incidenčne stopnje črevesnih nalezljivih bolezni , Slovenija, 2013–2022	4
2.4.3. Slika 3: Prijavne incidenčne stopnje klopnega meningoencefalitisa , Slovenija, 2013–2022	6
2.4.3. Slika 4: Prijavne incidenčne stopnje lymške borelioze , Slovenija, 2013–2022	6
2.4.3. Slika 5: Prijavne incidenčne stopnje legioneloze , Slovenija, 2013–2022.....	7
2.4.3. Slika 6: Prijavne incidenčne stopnje hemoragične mrzlice z renalnim sindromom (HMRS) , Slovenija, 2013–2022.....	7
2.4.3. Slika 7: Prijavne incidenčne stopnje tuberkuloze , Slovenija, 1996–2022	8
2.4.3. Slika 8: Prijavne incidenčne stopnje črevesnih nalezljivih bolezni po zdravstvenih regijah bivališča, Slovenija, 2013–2022 ¹⁾	11
2.4.3. Slika 9: Prijavne incidenčne stopnje klopnega meningoencefalitisa po zdravstvenih regijah bivališča, Slovenija, 2013–2022	12
2.4.3. Slika 10: Prijavne incidenčne stopnje lymške borelioze po zdravstvenih regijah bivališča, Slovenija, 2013–2022	13
2.4.3. Slika 11: Prijavne incidenčne stopnje legioneloze po zdravstvenih regijah bivališča, Slovenija, 2013–2022	14
2.4.3. Slika 12: Prijavne specifične incidenčne stopnje tuberkuloze po zdravstvenih regijah bivališča, Slovenija, 2022.....	16
2.4.3. Slika 13: Prijavne incidenčne stopnje tuberkuloze po zdravstvenih regijah bivališča, Slovenija, 2013–2022.....	17
2.4.3. Slika 14: Prijavne incidenčne stopnje okužb s HIV²⁾, aidsa²⁾, sifilisa, gonoreje, spolno prenesene klamidijske okužbe in genitalnih bradavic glede na zdravstveno regijo bivanja ob diagnozi, Slovenija, 2022	19
2.4.3. Slika 15: Prijavne incidenčne stopnje tuberkuloze , Slovenija in države EU, 2021	20
2.4.3. Slika 16: Tedensko število potrjenih primerov okužbe s SARS-CoV-2 , po starosti, Slovenija, 2022	22
2.4.3. Slika 17: Tedensko število potrjenih primerov okužbe s SARS-CoV-2 po statističnih regijah, Slovenija, 2022	23
2.4.3. Slika 18: Tedensko število potrjenih primerov okužbe s SARS-CoV-2 , Slovenija in povprečje držav Evropske unije, 2022	24

SEZNAM TABEL

2.4.3. Tabela 1: Prijavljeni primeri črevesnih nalezljivih bolezni po starostnih skupinah, Slovenija, 2022	5
2.4.3. Tabela 2: Registrirani pacienti s tuberkulozo in specifična incidenčna stopnja tuberkuloze po spolu in starostnih skupinah, Slovenija, 2022.....	8
2.4.3. Tabela 3: Prijavljeni primeri okužb s HIV, aidsa, sifilisa, gonoreje, spolno prenesene klamidijske okužbe in genitalnih bradavic po spolu in starostnih skupinah, Slovenija, 2022.....	9
2.4.3. Tabela 4: Prijavljeni primeri črevesnih nalezljivih bolezni po zdravstvenih regijah bivališča, Slovenija, 2022.....	10
2.4.3. Tabela 5: Prijavne incidenčne stopnje hemoragične mrzlice z renalnim sindromom (HMRS) po zdravstvenih regijah bivališča, Slovenija, 2013–2022	15
2.4.3. Tabela 6: Prijavljeni primeri okužb s HIV, aidsa, sifilisa, gonoreje, spolno prenesene klamidijske okužbe in genitalnih bradavic glede na zdravstveno regijo bivanja ob diagnozi, Slovenija, 2022	18